דשקיל ליה • לעצין ויסיב ניכלה: **שמא יקטוס** • הטלה והויא קלילה מן המחובר: **מד שיחזיק בורצים** • עצין הוי תלוש ומיקני במקיחה זורעים הוי מחוברין ודיקן כקרקע ונקיים בכסף בשטר ובחזקה ועד שיחזיק" כגון דיכים לו עידר להויא חזקה וכלא יסיב משום קמיילי דלמי יסיב זוזי מיקנו בכסף: **פחזיק בעציץ** • ולא מסכו לקנות חלא עפה בו סוס מלאכה במקומו: **לף עציץ לף קנה** • דמטלטלין לא מיקנו בחזקה: **נקנו בארץ וגופו כתלוש לארץ** • שהיה מוכח על הגבול וגף הזרעים טומה תון לעציץ תון לגבול: **כשר נקנו תולין** • שמסס הוא יונק ומיוב כמעשר: **כשר גופו תולין** • ופטור מן המעשר מן התורה כתלוש לארץ: **כדלפטרוס** • תון לנקב בתוך קרקע ארץ ישראל: **קולי עלמא לא פליגי** • דלא חולי' תו כשר עוף הואיל ומתוכר ממש בארץ: **וכדלפטרוס לא פליגי** • ליכא למאן דחויל בשר עוף: **שמי גנות זו על גב זו** • וזו חלל זו וקרקעית אחת גבוה מחברתה וגידול אלה זקוף וירק ניצמס בגידול הגבוהה דטכשו הוא כשרש בקרקעו של עליון וגופו בחוירו של תחתון: **של תחתון** • חולי' בשר עוף: **כדקתני טעמא** • שסס ילפה תחתון למלאות גבוה כו' והואיל וגידו למטות וגורם לירק הזה זוכה בה ולאו מקוס הפייה עוף: **עכו ואונין מעורכין זה בזה** • אין לך פירי בחולן הזה שאין מקלטו מן הארץ שהוא טבול ומקלטו מהולה לארץ שהוא חולין לפי שהיקיפה מטערבת ונפקא מינה שאין מעשרין מטבל ודאי עליו דהוי מן החיוב על הפטור ולא ממנו על טבל ודאי: **סגדל בחיוב** • מה שבתוך ארץ ישראל: **מקלט גופו כו'** • ולעי"פ שכל ארקיו בארץ לאו בתו"ל תלמח חולין בשר עוף: **פ"ע דרכן שמטון** • מהו לגדל בחיוב חייב והלח היקיפה של ארקיו מעלה ארק בכל הפרי ושורשי עבר זה מעלים ארק לפרי שבעבר זה: **דמפסיק זומא** • אין מלט מבדיל בתמלט הארקיס ומפסיקין עד הגזע הלכך לרבן שמעון לא יהיו מהדדי: **דהדרי ערבי** • שהעץ מן הגזע ולמעלה שלם: **מר סבר מולין מבלבל** • לע"פ שכל מה שים מן הארקין בקרקע הוי מובדל הואיל וכשילת לחויב הוא מעורב ומבלבל ויקי מהדדי: **ות"ם** • חויל לו מבלבל הואיל וכתוך הקרקע מובדל בשלש שלחו מלמעה ומיהו סיכא דכל ארקיו בח"י ליכא מאן דחויל בשר עוף: **שלש עורות** • כן • תלוקן בשמוחיהן ובשוריהן: **כמעשו** • כשלה זו שלא נתקנה בחימון כדת הלחם: **קניס** • מעובד בקמח: **למאי שלכמא** • שיעוריהן חלוקין: **משקולם** • של עופרים עשויים להיות פוחתת ומחפין אותה בעור שלא תהא נקופת ופוחתת: **דרכמא** • משקל קטן שלהן היה: **מיפס** • מתוקן קלת ולחוי לחפות בו קמיעין: **לכתוב עליו אם פגע** • לרבנן דמשלי, ומיהו קלף גמור דמליא וקמיא ותפין לא שמיא עור משום הכי לא מני בהדייהו ושיעוריה תנן בהמולין יין (שבת דף עמ:) קלף כדי לכתוב בו פרשה קטנה שבתפילין אבל דיפתרא חיגו כשר לתפילין הילכך שיעורו בגמ': **מאן חכמים** • כלומר מאן ניחו ומאי טעמייהו דמכשרי רבי

עציץ של אחד וזרעים של אחר • ס"ס דהוה מלי למתמוני' הכל בעציץ וזרעים של אחד אלא לרבותא נקט הכי דלמ"ל דבעל עציץ קנה זרעים לף קנה חע"פ שהסס בתוך העציץ שלו: **החזיק** זרעים קנה עציץ • לריך עיון אס לריך לומר לגב וקני כמו בעלמא כדאמרי' בפ"ק דקידושין (דף כו:) חו שמא הכא לא לריך דכיון דלריך עציץ לזרעים בעל לגב זרעים וכן גבי שטר כיון שהחזיק בקרקע נקנה השטר בכל מקום שהוא ושמא התם לא בעיגן לגב מקום השטר

תפסרת דלרעת הוא:

בתר נקנו תולין • למתן דלתר בהעור והרוטב (תולין קכח:) (ה) כדלעת הטעוה בעיגן שלוי נקוב וילפה תון לעיגן הטמא בטומלתו והטהור במהרתו ס"ס לם עיגן כמולה לתרן וטופו טוטה לתרן דמכי עיקר הטוף לעיגן עף גופיה ומיב במעשר מכל מקום לח הסיבה עיקר הטוף מיקרי שורש דהם לח מעכרה מחייב עף מחמת עיקר העיקר:

ובדאשרוש לח פליגי והתנן שתי גנות כו' •

קס"ד דהח דקתני סיפח ח"ר מחיר ומה לם ילפה הטלוין כו' לחיון זה עיקר הטעם מדקתני נמי לחם ח"ר מחיר מחחר שמביחין יכולין למחות זה על זה רולין מהיכן ירק זה מי מטמע דבסברת פליגי לי זה מהן עיקר ולחרי' נמי לחם בגמרת בפ' הבית והטלייה (ב"מ דף קיה:) ולוזו לטעמייהו חלין היולח מן הגזע כו' ותכן נמי גבי טלה כי הלי גוונא ומיהח ללח מייתי הכח מטלה:

לא על נייר ממוך • שהכתב על הממך הכל מיכוס על הממך כשר כדלתמרי' בריש גט פשוט (ב"ב קסד.) דלילו דומה ממך פעם לחת לממך שתי פעמים: **שלש** עורות הן • פ' **בקונטרס** דקלף גמור לא חשיב בהדייהו דלא שמיה עור, ופשך לומר דלא מליה ודלא קמיה ודלא אפיק **למאי הילכתא להוצאת שבת וכמה שיעורו כדרבנן רב** שמואל בר יהודה **בדי ליצור משקל קמנה** וכמה? אמר אביי כי **ריבעא** דפומבדיתאי **ליפתי**=דמליה ולא קמיה ולא אפיק **למאי הילכתא להוצאת שבת וכמה שיעורו? כדתנן זעור-כדי לעשות קמיע** ליפתי=דמליה וקמיה ולא אפיק **למאי הילכתא להוצאת שבת וכמה שיעורו? כדי לכתוב עליו** את הגט; **וחכמים** מכשירין: *מאן חכמים? *) **רבי אלעזר**

מאן חכמים ר' לעזר • פי' בקונטרס דלמר עדי מסירה עיקר והכתה להגעת לריכה להניח עדי מסירה ודוקא הכא דבר שיכול להזדייף לומר רש"י דלריכה עדי מסירה בשעה שבאת להגעת לבל בניעין הכתובים בדבר שיכול להזדייף יכולה להגעת ע"י עדי חתימה ותפילו ר' לעזר לעזר כדתנן בפ' בתרא (לקמן פו.) ומיהי ליה בריש מכילתין שחין המעדים חותמין על הגט דלא מפני תיקון הטולם לבל מה שפי' בקונטרס דלר' מחיר לחמה הכתה ליגעת בגט הכתוב על דבר שיכול להזדייף חיגה לריכה עדי מסירה ועדים החתומים בו חיגה מביחה לפניו לם יש מכירין חתימתן ולי הוה ביה חגלה וזייפיה ליכל דידע מטמע דלי הוי סהדי קמן הוה כשר ולי לחמר כן דלר' מחיר בעיגן שיכה מוכח מתוכו דלמטמע בריש כל הגט (לקמן כה:) ובדבר שיכול להזדייף לין מוכיח מכוס כלום:

עין משפט נר מצוה

עד א מיי' פ"ג מהלכות מפיקים הל' טו סמג עשין סב טוש"ע ח"מ סימן רכ סעיף י:
עה ב מיי' שם טוש"ע שם סעיף יח:
עו ג מיי' שם הל' יט טוש"ע שם סעיף יב:
עז ד מיי' שם טוש"ע שם סעי' ו:
עח ה מיי' שם טוש"ע שם סעי' יב:
עט ו מיי' פ"ח מהלכות תרומות הלכה כה:
פ ח מיי' שם הל' כד:
פא י מיי' פי"ח מהל' שבת הלכה טו:

גליון השו"ס

תוס' ד"ה כתב נקט תלוין למ"ד. עי' תוספת דכרי ריטת פי' כב:

הגהות הב"ח

(ה) תוס' ד"ה כתב וכו' בכעור והרוטב בקישות כגמוטה:

תוספות רי"ד

ורבא אמר פסול גזירה שמא יקטום ודוקא בעציץ נקוב דחשיב כמחובר פסלי קמיטה והתורה כתבה) כתבו על החרם עד דיהיב לטולי עציץ ואין לחוש שמא ישבר החרס ויהן לה החתיכה והויא ליה קציצה דלא מיפטר ליה לעציץ ואינו ג"ל שאפי' אם ישבר החרס כשר שאעפ"י שהוא נקוב כ"ש מחוברים ולא טף העציץ ולא חשיבא קציצה אלא כשיקצץ מן המחובר ולא מן התלוש דאם אחתא אמאי נקט עציץ נקוב אפילו כשאינו נקוב נמי יפסול רבא אלא לאו ש"מ לא פסלה קטימה אלא במחובר ולא בתלוש והאי דקאמר גבי עציץ דשקיל ליה ויהיב ליה ניהלה לאו למימרא דלא מיתכשר אלא בהכי דאפילו אם ישברנו נמי כשר ולהכי נקט האי לישנא כלומר דלא מיתסר מידי דשקיל ליה אי נמי איידי דאמר אביי נבי עלה נקט האי לישנא נמי נבי חרם ואם כתב הגם כראש המגילה ואח"כ החכו והפשיקו ממנה כשר וכ"כ גם ר"ת ור"ל הדייקי' מינה מדנורונו בעלה של עציץ נקוב ש"מ בגייר כי האי גוונא אפילו קצץ כשר אבל בעל ה"ג כתב מאן דכתיב גיטה ליפסוק מגילתא שיעור גם והדר ליכתביה ואי כתב מקמיה דליפסוק מגילתא ופסיק ליה כתר דכתב

גיטא (מינה) מיפסל גיטא דכתיב ונתן מה שאינו וכו' ואינו ג"ל דהא לא פסק במתני' אלא מחובר לקרקע ובעלי חיים אבל מחובר בתלוש לא: רבי יהודה בן בתירא אומר וכו' פי' המורה מפני שיכול לחזור ולמחוק עד השרים ולכותבו ויעבור תנאי שהיה בו ולא מוכחא מילתא דהא עדים נמי על החתק חתומים ואינו ג"ל מדאמרי' בגט פשוט אמר רב ששר הבא הוא ועדיו על החתק כשר וא"ת מדוחק וכחתב אינו דומה מי שנמחק אחד למי שנמחקו שני פעמים ואינו פוסל שם אלא שטר הבא על המחק ועדיו על הנייר דמוכיח ליה לשטרא וכתיב מאי דבעי רבי נמי דפסיל נייר מוחק לא פסיל ליה אלא גם הבא על המחק ועדיו על הנייר: ג' עורות הן מצה וחיפה דפליח ולא קמיה ולא אפיק דפתרא דפליח וקמיה ולא אפיק למאי הילכתא להוצאת שבת כמשמעו דלא מליה ולא קמיה ולא אפיק דפתרא דפליח וקמיה ולא אפיק למאי הילכתא להוצאת שבת וכמה שיעורו כדי לכתוב עליו את הגט וחכמים מכשירין מאן חכמים כלומר מאן ניחו ומאי טעמייהו דמכשרי כך הם כמו המשופצים שבבבל לא דמי דגילים אלא בעפץ וכך הוא הסיר לנו כמו העפץ להן ואינו יכול להזדייף: והכפים מכשירין מאן חכמים ג) מגיה דשקיל והמולה כתב בכתב על כתפו דבבר משום דשקיל ויהיב לה לבולי עלמא ואין לחוש וכו'.